

Komu: Česká biskupská konference
k rukám P. ThLic. Ing. Stanislava Příbyla, Th.D., CSsR, generálního sekretáře

Věc: Podmínky konání bohoslužeb od 24. září 2020

Datum: 24. září 2020

Vážený pane generální sekretáři,

obrátil jste se na mě s dotazem, jakým způsobem nové mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 23. září 2020, čj. MZDR 20588/2020-17/MIN/KAN (dále jen „mimořádné opatření“) dopadá na konání bohoslužeb.

Podle účinného opatření neplatí pro bohoslužby žádná omezení počtu účastníků, a to bez ohledu na to, zda se konají ve vnitřních nebo ve venkovních prostorech. Na bohoslužby ovšem dopadá omezení spočívající v povinnosti dvoumetrových rozestupů mezi účastníky zdržujícími se mimo určené místo k sezení; to neplatí v případě členů domácnosti. Sedící účastníci bohoslužeb rozestupy zachovávat nemusí. Uvedený požadavek zachování rozestupů se týká bohoslužeb, jichž se účastní více než 10 osob (ve vnitřních prostorech), nebo 50 osob (v případě venkovních prostorech).

Odůvodnění:

Mimořádné opatření zavádí dvě metody regulace shromáždění osob: zákaz (čl. I odst. 1 a 2) a omezení (čl. I odst. 3).

Úvodní pasáž čl. I odst. 1 mimořádného opatření zakazuje shromáždění konaná nad určitý počet osob (1000 v případě venkovních „akcí“, 500 ve vnitřních prostorách). Písmena a) až b) pak stanovují výjimky z tohoto zákazu.

Ustanovení čl. I odst. 1 písm. b) stanoví výjimku pro „shromáždění osob konaná podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů“. **Jakákoliv bohoslužba s účastí lidu je shromážděním osob konaným podle zákona o právu shromažďovacím.**

Ve prospěch tohoto závěru jednoznačně svědčí § 1 odst. 2 zákona o právu shromažďovacím, podle nějž výkon shromažďovacího práva slouží k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod. Konání bohoslužby je výkonem ústavního práva projevovat navenek své náboženské vyznání společně s jinými (čl. 16 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Nad to ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o právu shromažďovacím stanoví výjimku z oznamovací povinnosti v případě „shromáždění pořádaných církvemi nebo náboženskými společnostmi v kostele nebo v jiné modlitebně, procesí, poutí a jiných průvodů a shromáždění sloužících k projevům náboženského vyznání“. Pokud by bohoslužba nebyla shromážděním podle zákona o právu shromažďovacím, nebylo by třeba stanovit výjimku z povinnosti shromáždění oznámit.

Lze tedy uzavřít, že mimořádné opatření nevaluje na bohoslužby – ať již se konají ve vnitřních, nebo venkovních prostorech, ať již mají jakoukoliv formu – žádné restriktce počtu účastníků.

Lexius advokáti s.r.o.

Naopak **omezení** podle čl. I odst. 3 mimořádného opatření na bohoslužby dopadá. Omezení platí v případě bohoslužeb ve vnitřních prostorech, kterých se účastní více než 10 osob (bez rozlišení předsedajícího, přísluhujících a lidu), a bohoslužeb ve venkovních prostorách, kterých se účastní více než 50 osob (opět bez jejich rozlišení).

Omezení spočívá v povinnosti zachování dvoumetrových rozestupů mezi jednotlivými účastníky. Tato povinnost ovšem dopadá pouze na **účastníky zdržující se mimo určené místo k sezení**, nejde-li o členy domácnosti.

Ve vztahu k běžné bohoslužbě v kostele lze pravidla shrnout takto:

- osoby sedící v lavici: nemají povinnost zachovávat odstupy (a to i když si stoupnou či kleknou, jestliže neopustí své místo),
- osoby stojící mimo lavice: mají povinnost zachovávat odstupy (s výjimkou členů domácnosti),
- osoby pohybující se po kostele: mají povinnost zachovávat odstupy.

Co bylo výše řečeno o bohoslužbách, platí o jakémkoliv jiném druhu církevních shromáždění, jestliže je lze považovat za veřejný projev náboženského vyznání.

S přátelským pozdravem,

JUDr. Jakub Kříž, Ph.D.
advokát